

عنوان مقاله:

بررسی بهره‌وری کل عوامل تولید پیاز در ایران

محل انتشار:

مجله تحقیقات اقتصاد کشاورزی، دوره 9، شماره 36 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

علی شهنوازی - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

خلاصه مقاله:

اندازه‌گیری بهره‌وری تولید محصولات کشاورزی موضوعی است که در ماده ۳۵ قانون افزایش بهره‌وری کشاورزی و منابع طبیعی به آن تاکید شده است. در میان روش‌هایی گوناگون اندازه‌گیری بهره‌وری، روش تحلیل پوششی داده‌ها و شاخص مالم کوئست از مقبولیت فراوانی برخوردار می‌باشند. در این پژوهش با استفاده از این روش‌ها، بهره‌وری کل عوامل تولید پیاز برای نه استان عمده تولیدکننده این محصول در طول سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۹ محاسبه شد. داده‌های مورد نیاز از آمارنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی تهیه شده و برای پردازش آن‌ها از نرم‌افزار Deap ۲.۱ استفاده شده است. نتایج بررسی نشان دادند که در طول سال‌های مورد مطالعه بهره‌وری کل عوامل تولید در زراعت پیاز کشور به مقدار ۶/۹ درصد کاهش یافته که دلیل آن نبود ارتقای فناوری بوده است. مقدار این کاهش در مناطق گوناگون یکسان نبوده و استان‌های آذربایجان شرقی (۰۷/۰)، اصفهان (۰۶/۰)، سیستان و بلوچستان (۰۴/۰) و فارس (۰۶/۰) کمتر و در جنوب استان کرمان (۱۳/۰)، خراسان (۱/۰)، خوزستان (۱۲/۰)، زنجان (۱۴/۰) و هرمزگان (۱۴/۰) بیش‌تر بوده است. در میان استان‌های مورد مطالعه، پیاز کاران استان اصفهان بیش‌ترین بهبود در کارایی فنی را داشته و در مورد فناوری نیز پیاز کاران استان سیستان و بلوچستان کمترین کاهش را تجربه کرده‌اند. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که با آن‌که تولید پیاز در کشور افزایش یافته، ولی بهره‌وری نقشه‌ی در این افزایش نداشته است و حتی در طول سال‌های مورد مطالعه پسرقت بهره‌وری نیز مشاهده می‌شود. بر اساس یافته‌های پژوهش توسعه و معرفی روش‌های نوین و استفاده از تجربیات مناطق موفق می‌تواند به عنوان راه‌کاری برای بهبود بهره‌وری و کاهش اتکا به منابع در تولید پیاز کشور مطرح باشد.

کلمات کلیدی:

کارایی، بهره‌وری، فناوری، شاخص مالم کوئست

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1908864>

